

ת"פ 57425/01/22 - מדינת ישראל נגד אשרף געואן, אחמד דעאגלה

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 57425-01-22 מדינת ישראל נ' געואן(עציר) ואח'

בפני כבוד סגן הנשיא ירון מינטקביץ

בעניין: מדינת ישראל

המאשימה

נגד

1. אשרף געואן

ע"י עו"ד ירון גיגי

2. אחמד דעאגלה (עניינו הסתיים)

ע"י עו"ד פארס מוסטפא

הנאשמים

גזר דין - נאשם מס' 1

רקע

נאשם מס' 1 (להלן: הנאשם) הורשע על פי הודאתו בעבירות של החזקת נשק ותחמושת, החזקת סמים שלא לצריכה עצמית וסחר בסם. ואלו עובדות כתב האישום:

שני הנאשמים שכרו יחדיו דירה במחנה שועפאט, ובין אוקטובר 2021 ועד ליום 4.1.22 החזיקו בדירה אקדח חצי אוטומטי מסוג גלוק ושלוש מחסניות תואמות ובהן 41 כדורים אקדח וכן חצי אוטומטי נוסף מסוג סטאר ומחסנית תואמת ובה 7 כדורים.

לצד הנשק, החזיקו הנאשמים בדירה סמים שונים בכוונה לסחור בהם וציוד המשמש לסחר בסם:

א. 26 גרם קוקאין,

ב. 745 טבליות MDMA,

עמוד 1

ג. 720 גרם חשיש, מתוכם 356 גרם מחולקים ל- 130 אריזות בנייר אלומיניום,

ד. 4.3 ק"ג מריחואנה, מתוכם 66 גרם מחולקים ל- 62 אריזות,

ה. 3 משקלים, מטחנת סמים, נרות, גלילי אלומיניום וסכיני חיתוך.

בחודש דצמבר 2021 מכרו הנאשמים לאדם אחר MDMA, חשיש ומריחואנה, בעבור סכום לא ידוע.

להשלמת התמונה אוסיף, כי עניינם של שני הנאשמים נדון תחילה לפני שופט המוקד. ביום 19.7.22 הודה נאשם מס' 2 במיוחס לו לפני שופט המוקד בעקבות הסכמה דיונית שכללה תיקונים בכתב האישום, ללא הסכמה בשאלת העונש, ולבקשת הצדדים משפטו הופרד ממשפטו של הנאשם שלפני (ר' החלטה מיום 19.7.22). בשל הפרדת המשפטים פרשת העונש בעניינו של נאשם מס' 2 התקיימה לפני מותב אחר (כב' הש' לארי בבלי), וביום 4.1.23 נגזר עליו עונש עיקרי של חמש שנות מאסר.

נאשם מס' 1 כפר תחילה במיוחס לו ועניינו הועבר אלי לשמיעת ראיות, אך לאחר מכן גם בעניינו הגיעו הצדדים להסכמה דיונית שהוצגה ביום 7.9.22, על פיה תוקן כתב האישום באופן דומה לזה שתוקן ביחס לנאשם מס' 2 והנאשם הודה בעבירות שיוחסו לו, ללא הסכמה בשאלת העונש.

טיעוני הצדדים

ב"כ המאשימה עמדה על הערכים המוגנים ונסיבות ביצוע העבירה. ביחס לעבירות הנשק ציינה, כי מדובר בשני אקדחים ומחסניות שהוחזקו בדירת מגורים וכן ציינה את משך ההחזקה הארוך. בנוסף עמדה על מגמת ההחמרה בענישה בעבירות נשק וכי הנאשם החזיק בו גם לאחר כניסתו לתוקף של תיקון 140 לחוק העונשין. ביחס לעבירת הסמים, עמדה על סוגי הסמים וכמויותיהם. המאשימה בקשה לקבוע מתחמי ענישה נפרדים: ביחס לעבירת הנשק, עתרה לקבוע מתחם של 30-50 חודשי מאסר וביחס לעבירת הסמים עתרה למתחם של 4-6 שנות מאסר. ביחס לעונש הראוי, ביקשה למקם את עונשו של הנאשם בשליש התחתון של המתחמים והפנתה להודאת הנאשם, לגילו, להיעדר הרשעות וכן לגזר הדין שניתן בעניינו של נאשם מס' 2. לסיכום טיעוניה ביקשה ב"כ המאשימה להשית על הנאשם עונש של 5 שנות מאסר וענישה נלווית.

ב"כ הנאשם עתר לקבוע מתחם עונש אחד למעשים, משום שתפיסת הנשק והסמים הייתה באותו מועד. ביחס לעבירת הנשק טען, כי תפיסת שני אקדחים אינה מכפילה את החומרה ביחס לאקדח בודד וכי לא נעשה שימוש בנשק. ביחס לתיקון 140 לחוק העונשין טען, שאפשר שחלקו של עונש המינימום הקבוע בחוק יהיה במאסר מותנה. ביחס לעבירת הסמים טען, כי הסמים נתפסו בטרם הופצו למעט מקרה אחד בו לא ידועה הכמות שנסחרה. לשיטת הסנגור, מתחם העונש הראוי עומד על 20-40 חודשי מאסר. ביחס לעונש הראוי טען, כי יש למקם את הנאשם בתחתית המתחם ופירט ביחס לנסיבות חייו של הנאשם שפורטו בתסקיר וציין את ההודאה וקבלת האחריות של הנאשם וכן טען שתקופת מעצרו היטיבה איתו ופתחה פתח לאפיק שיקומי. לאור אלה, ביקש לגזור על הנאשם עונש של 20 חודשי מאסר.

ב"כ שני הצדדים הגישו פסיקה לתמיכה בטיעוניהם.

ראיות לעונש

אמו של הנאשם העידה, כי בן זוגה הקודם לא התייחס יפה לנאשם והנאשם מתגורר עמה והוא היחיד שעוזר לה ולילדיה.

הנאשם מסר כי הוא מצטער על מעשיו וכי לאחר שהייתו בבית הסוהר הוא לא ישוב עליהם.

מתחם העונש

הנאשם עבר עבירות נשק ועבירות סמים. אכן, עיקרן של העבירות בהן הורשע הנאשם בוצעו באותה מסגרת זמן ובאותו מקום (דירת הנאשמים), אך עבירות סמים ועבירות נשק הן עבירות שונות ונפרדות, אשר כל אחת מהן פוגעת בערכים מוגנים אחרים, והן אינן מהוות אירוע עברייני אחד, אשר יש לקבוע בעניינו מתחם עונש הולם כולל.

לאור זאת אקבע מתחמי עונש נפרדים לעבירות הנשק ועבירות הסמים.

עבירות הנשק

הנאשם החזיק בדירתו, יחד עם נאשם מס' 2, שני אקדחים חצי אוטומטיים תקינים, מחסניות ותחמושת. מעשה זה יוצר פוטנציאל ממשי לפגיעה בערך המוגן החשוב מכל, שמירה על חיי אדם, שהרי החזקת נשק שלא כדין מקפלת בתוכה סיכון ממשי כי יעשה בו שימוש לביצוע עבירות פליליות, ובכך יביא לקיפוח נפש - וכמעט מדי יום יש לכך תזכורת, בין אם אירוע בטחוני בין אם פלילי. מעבר לכך, החזקת הנשק על ידי שני אנשים מעצימה את הסיכון הטמון בו, שהרי כל אחד מהמחזיקים עלול להשתמש בו.

באופן עקיף, עבירה זו גם מהווה קריאת תיגר על שלטון החוק, שהרי המדינה היא הריבון והיא שרשאית לקבוע מי ישא נשק ולאילו מטרה - כעולה ממיקום העבירה בפרק ח' לחוק העונשין, הדין בעבירות שעניין "פגיעה בסדרי המשטר והחברה".

לאור זאת, יש להציב בצידן של עבירות נשק תג מחיר של ענישה מחמירה, אשר תבטא את חומרת העבירות ותרתיע מפני ביצוען. אדגיש, כי בעבירות אלו, משקלו של רכיב ההרתעה הוא גבוה, שכן מדובר בעבירות המתאפיינות במודעות, תכנון ומחשבה, וככל שידעו העבריינים מראש כי הם צפויים לעונשים כבדים בשל עבירות נשק, יש להניח כי הדבר יביא להרתעתם.

בית המשפט העליון עמד בשורה ארוכה של פסקי דין על חומרתן הרבה של עבירות הנשק והסכנה הטמונה בהן ועל הצורך להחמיר עם מבצעהן. כמו כן, לאור ריבוי מקרים בהם שימוש בנשק לא חוקי הביא לאבדן חיי אדם והצורך להרתיע מפני ביצוען, ישנה בשנים האחרונות מגמת החמרה ניכרת בעבירות אלו, המתבטאת גם בתיקון 140 לחוק העונשין אשר קבע עונש מזערי בצד עבירות נשק, אליו אתייחס בהמשך.

ר' למשל ע"פ 309/22, ביאדסה (10.5.22), בו הוחמר ענשו של מי שנשא שני כלי נשק מ-19 חודשי מאסר ל-30 חודשים (פסקאות 6-7 לפסק הדין):

בשורה ארוכה של פסקי דין עמד בית משפט זה על החומרה הרבה הגלומה בעבירות הנשק. ביסוד עבירות אלו עומדת פגיעה בחיי האדם ובשלמות גופו, כמו גם בביטחון הציבור ובסדר הציבורי בכללותו (ע"פ 1695/22 מדינת ישראל נ' גנאים, פסקה 11 [פורסם בנבו] (29.3.2022) (להלן: עניין גנאים); ע"פ 5522/20 חלייחל נ' מדינת ישראל, פסקה 7

[פורסם בנבו] (24.2.2021) (להלן: עניין חליחל); ע"פ 4406/19 סובח נ' מדינת ישראל, פסקה 17 [פורסם בנבו] (5.11.2019) (להלן: עניין סובח)). עבירות אלו חמורות במיוחד, בין היתר משום שהן עשויות לשמש בסיס לביצוע פעילות עבריינית או פעילות טרור (ע"פ 8017/20 מדינת ישראל נ' גריפאת, פסקה 6 [פורסם בנבו] (22.12.2020); ע"פ 135/17 מדינת ישראל נ' בסל, פסקה 10 [פורסם בנבו] (8.3.2017)). אך באחרונה עמד בית משפט זה על כך שעבירות אלו הן בבחינת "מכת מדינה" ועל הצורך בהחמרת הענישה בעניינן:

"החזקת נשק שלא כדין מאיימת על שלום הציבור ובטחונו [...]. לנוכח היקפן המתרחב של עבירות המבוצעות בנשק, הזמינות הבלתי נסבלת של נשק בידי מי שאינו מורשה לכך, מהווה כאמור סיכון של ממש ומגבירה את הסיכון לביצוע עבירות חמורות נוספות [...]. כמו גם לאסונות נוראיים. יעידו על כך ריבוי המקרים במגזר הערבי בעת האחרונה, כאשר אזרחים תמימים - כמו ילד רך בשנים ועלמה צעירה - נפגעים ואף מוצאים את מותם בביתם-מבצרם או בגן השעשועים, כל זאת כתוצאה משימוש בנשק של אחרים. מציאות קשה זו מחייבת לנקוט ביד מחמירה כלפי מעורבים בעבירות נשק, אף אם הם נעדרי עבר פלילי [...]. ענייננו ב'מכת מדינה' שהצורך להילחם בה על מנת להגן על הציבור, מצריך מענה הולם והטלת עונשי מאסר משמעותיים [...]. ידע כל מי שמחזיק בנשק בלתי חוקי כי צפוי הוא להיענש בחומרה, בבחינת 'אם מחזיקים - למאסר נשלחים' (עניין קדורה, פסקה 6).

בהקשר זה אוסיף כי בחודש דצמבר 2021 קבע המחוקק עונשי מינימום בעבירות נשק, כך שהעונש שיושת בגין עבירות אלו יתחיל מרבע העונש המרבי שנקבע לעבירה, אלא אם החליט בית המשפט מטעמים מיוחדים שיירשמו להקל בעונש (סעיף 144(ז) לחוק העונשין; חוק העונשין (תיקון מס' 140 - הוראת שעה), התשפ"ב-2021; עניין קדורה, פסקה 6; ע"פ 4456/21 מדינת ישראל נ' אבו עבסה, פסקה 15 [פורסם בנבו] (23.1.2022)). הגם שתיקון זה אינו חל בענייניו של המשיב - שהמעשים שבהם הורשע בוצעו עובר לחקיקתו - הוא משקף את רצון המחוקק בהחמרת הענישה בעבירות נשק.

ר' גם ע"פ 147/21, מדינת ישראל נ' ירין ביטון, שם הוכפל ענשו של נאשם שרכש אקדח ולבנת חבלה, משנה וחצי לשלוש שנים, ונפסק:

עבירות נשק לסוגיהן היו זה מכבר למכת מדינה. האיסורים על עבירות כאמור באים להגן על ערכים חברתיים שכוללים שמירה על חיי אדם ועל שלמות גופו, וכן שמירה על סדרי חיים תקינים ושלווים שאינם מופרעים על ידי איש האוחז באקדח, ברובה, או בתת-מקלע. יתירה מכך: עסקינן באיסורים על מעשי הכנה לקראת ביצועם של מעשים פליליים חמורים ומסוכנים עד-מאד, אשר נעשים באמצעות כלי ירייה ואשר כוללים איומים, תקיפה, ירי במקום מגורים, גרימת חבלה והמתה. בדרך כלל, מעשי הכנה שאינם מגיעים כדי ניסיון לעבור עבירה פלילית אינם בני עונשין; ואולם, לא כך הוא כאשר מדובר במעשי הכנה שחומרתם מגיעה כדי סיכון ממשי וחמור לפרט ולחברה כאחד (ראו: ש"ז פלר יסודות דיני עונשין 48-52 (כרך ב', תשמ"ז)). על מעשי הכנה כאלה נענשים בחומרה, ואין זה מקרי שעצם הרכישה או ההחזקה של כלי נשק בלא רשות על פי דין להחזקתו גוררת אחריה עונש מרבי של שבע שנות מאסר, כאמור בסעיף 144(א) לחוק העונשין. עונש זה ועונשים אחרים, שחלקם חמורים אף יותר, אשר מוטלים על עברייני נשק, מהווים חלק ממלחמתה הבלתי מתפשרת של החברה בנגע ששמו זילות חיי אדם והקלות הבלתי נסבלת של הלחיצה על ההדק (ראו דברי השופט י' אלרון בע"פ 4406/19 מדינת ישראל נ' סובח [פורסם בנבו] (5.11.2019) (להלן: עניין סובח)).

לזאת אוסיף, כי עונשי מאסר מרביים אינם באים לקבוע אך ורק את גבולה העליון של סמכות הענישה שבידי בתי המשפט. עונשים כאמור מבטאים את רמת הענישה הראויה במקרים החמורים ביותר של ביצוע העבירה שבה עסקינן, ומהם ניתן וראוי לגזור את מתחם העונשים עבור מקרים פחות חמורים (ראו פסקה 16 לפסק דיני בע"פ 3124/18

פלוני נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (14.8.2019), והאסמכתאות שם (להלן: עניין פלוני)). מובן מאליו הוא, שגזירה כאמור אינה נעשית בדרך של התאמה מתמטית. מדובר אך ורק בזיקה עניינית לחומרת העבירה, כפי שנקבעה על ידי המחוקק שאת דבריו אנו מקיימים. הקפדה על זיקה כאמור היא חלק מהבניית שיקול הדעת השיפוטי בענישה, אשר נעשתה בגדרו של תיקון 113 לחוק העונשין (ראו: ע"פ 8641/12 סעד נ' מדינת ישראל, פ"ד סו(2) 772 (2013)).

ור' גם את פסק דינו של בית המשפט המחוזי בחיפה, בעפ"ג 50840-03-22 מדינת ישראל נ' סלאמה, שם נדון עניינו של נאשם שהורשע בהחזקת שני תתי מקלע (לא תקנים) ותקיפת שוטר (במהלך החיפוש בו נמצא הנשק), וענשו הוחמר מ- 15 חודשי מאסר בפועל ל- 28 חודשים, והדברים הנוקבים אשר נאמרו שם בדבר הצורך להחמיר בעבירות נשק.

נתון משמעותי נוסף אותו אביא בחשבון הוא, כי הנאשם שלפני החל להחזיק את כלי הנשק לפני שנכנס לתוקף תיקון 140 לחוק העונשין, אך המשיך להחזיק בהם גם לאחר כניסת התיקון לתוקף (ביום 8.12.21). תיקון החוק קובע כי בצד עבירת החזקת נשק עונש מזערי של 21 חודשי מאסר (רבע העונש המירבי). אכן, כפי שצוין ב"כ הנאשם, ניתן להטיל חלק מהעונש המזערי גם בדרך של מאסר מותנה, אך הוראת המחוקק היא להחמיר עם מבצעייהן של עבירות נשק, והדרך ליישם הוראה זו איננה בהטלת עונש שעיקרו מותנה, תוך עקיפת כוונתו של המחוקק.

ר' למשל עפ"ג 9683-09-22, שם נדון לא מכבר ערעורו של נאשם אשר הורשע בהחזקת אקדח אחד, ואושר מתחם עונש הולם של 18-36 חודשי מאסר שנקבע בעניינו:

8. בעבירות הנשק גלום סיכון רבתי לשלום הציבור, לביטחוננו ולסדר החברתי. הפסיקה בעת האחרונה נוקטת מדיניות של החמרה ניכרת בענישה בגין עבירות אלה. נפסק כי הטלת ענישה הולמת ומרתיעה היא בעלת חשיבות של ממש ביחס לכל חוליות השרשרת העבריינית - החל מיצרני או מבריחי נשק בלתי חוקי, דרך הסוחרים בו, עובר לאלה אשר רק מחזיקים או נושאים אותו, ועד לאלה הנוטלים אותו לידם ועושים בו שימוש בלתי חוקי, וזאת ביחס לכל סוגי כלי הנשק. עיקר המשקל ניתן לשיקולי הרתעה, כאשר נפסק כי הם מחייבים נקיטת ענישה מחמירה ובלתי מתפשרת כלפי מעורבים בעבירות נשק אף אם הם נעדרי עבר פלילי - "בטיפולנו בעבירות מסוג זה ובמבצעייהן, להרתעת היחיד והרבים ולהרחקת עברייני הנשק מהחברה על-ידי השמתם בין כותלי הכלא לתקופות ממושכות יש מעמד בכורה. ... ככלל, יעדים עונשיים אלו מוחקים מניה וביה את בקשת העבריין לשיקום שמחוץ לכלא - זאת, גם כאשר מדובר בעבריין צעיר שהסתבך לראשונה בפלילים ובקשתו לשיקום כנה ואף זוכה לתמיכתו של שירות המבחן" (ע"פ 4077/22 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 12 לפסק דינו של כבוד השופט א' שטיין (28.7.2022)). עוד נקבע כי הקלה בעונשו של עבריין נשק מכבידה על החברה ומעמידה אותה בסכנה (ע"פ 5602/22 מדינת ישראל נ' פלוני, פסקה 15 לפסק דינו של כבוד השופט א' שטיין (14.9.2022)).

9. לאחרונה נתן המחוקק דעתו לצורך בהחמרת הענישה של אלה המורשעים בעבירות נשק, כאשר במסגרת תיקון מס' 140 עיגן באופן חריג עונשי מינימום בעבירות נשק, כך שהעונש שיושג בגין יעמוד לכל הפחות על רבע העונש המרבי שנקבע לעבירה, אלא אם החליט בית המשפט מטעמים מיוחדים שיירשמו להקל בעונש (סעיף 144(ז) לחוק העונשין, התשל"ז-1977; וראו: דברי ההסבר להצעת חוק העונשין (תיקון מס' 142 - הוראת שעה)(עונש מזערי על החזקת נשק בלא רשות על פי דין), התשפ"א-2021, ה"ח 90).

תיקון מס' 140 משקף את רצון המחוקק לפעול בצעד נוסף המכוון להחמרת הענישה, וזאת בנוסף למדיניות המחמירה שננקטה כאמור על-ידי בתי המשפט לאחרונה (ראו, למשל: ע"פ 4103/22 מדינת ישראל נ' אמון, פסקה 9 לפסק דינו

של כבוד המשנה לנשיאה ע' פוגלמן (6.11.2022); ע"פ 309/22 מדינת ישראל נ' ביאדסה, פסקה 6 לפסק דינו של כבוד המשנה לנשיאה ע' פוגלמן (10.5.2022); ע"א 4456/21 מדינת ישראל נ' אבו עבסה, פסקה 15 לפסק דינו של כבוד השופט י' אלרון (23.1.2022).

10. במקרה שלפנינו עבירת החזקת הנשק שבה הורשע המערער בוצעה על ידו לאחר שנכנס לתוקפו תיקון מס' 140. במצב דברים זה סברנו כי לאור רף הענישה שנקבע בפסיקת בית המשפט העליון מן העת האחרונה ביחס לעבירה זו במקרים קרובים שלפני התיקון, אין מקום להתערבות ערכאת הערעור במתחם העונש ההולם שנקבע על-ידי בית משפט קמא העומד על 18-36 חודשי מאסר בפועל ועונשים נלווים, מתחם העולה בקנה אחד עם פסיקת בית המשפט העליון (ע"פ 2283/22 אל נבארי נ' מדינת ישראל (31.7.2022); ע"פ 5813/21 ג'בארין נ' מדינת ישראל (31.5.2022); ע"פ 2482/22 מדינת ישראל נ' קדורה (14.4.2022); ע"פ 4332/21 עאסלה נ' מדינת ישראל (20.2.2022); ע"פ 8320/21 מדינת ישראל נ' בסילה (28.12.2021); ע"פ 2141/21 חניני נ' מדינת ישראל (27.5.2021)).

בקביעת מתחם העונש אביא בחשבון את חומרת מעשיו של הנאשם, פוטנציאל הנזק הטמון בהם, הצורך החיוני להרתיע מפני ביצוע עבירות דומות, רמת הענישה הנוהגת ואת העונש המזערי שבצידה של העבירה. כמו כן אבטא את העובדה שהנשק הוחזק יחד עם נאשם מס' 2, ואת העונש אשר נגזר עליו.

בשים לב לכל אלה, מתחם העונש ההולם את מעשיו של הנאשם הוא מאסר בפועל לתקופה שבין שנתיים לארבע שנים ועונשים נלווים.

עבירות הסמים

הנאשם החזיק בביתו כמות נכבדה של סמים מסוגים שונים, חלקם בתפוזרת, חלקם ארוזים בכמויות קטנות ומוכנים להפצה. סך הכל החזיק 26 גרם קוקאין, 745 טבליות MDMA, 720 גרם חשיש, מתוכם 356 גרם מחולקים ל- 130 אריזות בנייר אלומיניום ו- 4.3 ק"ג מריחואנה, מתוכם 66 גרם מחולקים ל- 62 אריזות, וכן כלים שונים המשמשים לסחר בסמים. כמו כן הנאשם מכר לאחר כמויות לא ידועות של סמים שונים.

פסיקה עקבית של כל הערכאות דנה בחומרתן הרבה של עבירות הסמים ופגיעתן בערכים מוגנים והדגישה את הצורך להיאבק בעבירות אלה באמצעות ענישה משמעותית ומרתיעה. ר' למשל ע"פ 4522/18 אסאבן (11.11.18):

"בית משפט זה עמד פעמים רבות על חומרתן של עבירות הסמים, ובפרט עבירת הסחר בסמים. חומרה זו נובעת, בין היתר, מנזקיהם הקשים של הסמים - במיוחד כך לגבי סמים המוגדרים 'קשים' - הן למשתמשים, הן לסביבתם (ע"פ 7952/15 מדינת ישראל נ' שץ [פורסם בנבו] (15.2.2016) (להלן: עניין שץ); ע"פ 4998/95 מדינת ישראל נ' גומז-קרדוסו, פ"ד נא(3) 769 (1997)). לפיכך נפסק לא אחת כי עבירות אלו מחייבות מענה החלטי על דרך של ענישה מחמירה ומרתיעה (ראו ע"פ 8988/16 בן סימון נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 10 (8.3.2017); ע"פ 5953/13 מדינת ישראל נ' דויד, [פורסם בנבו] פסקה 17 (6.7.2014) (להלן: עניין דויד)). כבר צוין כי הענישה בעבירות סמים מאופיינת בשונות רבה, נוכח "האינדיבידואליות בענישה והייחודיות של המקרים השונים" (ע"פ 3931/13 באום נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 13 (10.6.2014) (להלן: עניין באום)). במסגרת זו יש ליחס משקל גם לסוג הסם ולכמותו. הקוקאין הוא מן הנפוצים שבסמים ה'קשים', שסכנותיהם ונזקיהם ידועים, נדונו פעמים רבות (ראו למשל עניין שץ, פסקה 44 וההפניות שם)".

מתחם העונש ההולם אמור לשקף לא רק ערכים כלליים, אלא גם לבטא את סוגי הסם וכמויותיו:

לעניין רמת הענישה הנוהגת ביחס להחזקת כמויות דומות של קוקאין, ר' למשל ע"פ 8820/14, זהר שחר נ' מדינת ישראל:

רמת הענישה שנקבעה בפסקי הדין שאוזכרו לעיל ובפסקי דין אחרים, כשמדובר בהחזקת סם מסוג הירואין או קוקאין, שלא לצריכה עצמית, בכמות של עשרות גרמים, נעה בין 3 ל-5 שנות מאסר, כך שעונשו של המערער אינו סוטה לחומרה מרמת ענישה זו.

וכן ע"פ 4592/15, פדידה:

"מסקירת הפסיקה בנושא עולה, כי אמנם קיים גיוון רב בענישה, אולם במקרים העוסקים בהחזקת סם מסוכן מסוג הירואין או קוקאין שלא לצריכה עצמית, בכמות של עשרות גרמים, נע טווח הענישה בין שלוש לחמש שנות מאסר (ע"פ 8820/14 זהר שחר נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (2015) בפסקה 12 וההפניות שם; 1313/14 גמאל בהתימי נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (2015); עניין פיצו, בפסקה 14 וההפניות שם; ע"פ 5374/12 אברג'יל נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (2013); ע"פ 11469/05 מדינת ישראל נ' עייש [פורסם בנבו] (2006); 5958/13 גיא שרגא סבג נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (2014); 4203/14 אליהו כהן נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (2015))."

ור' ת"פ (מחוזי מרכז) 29005-11-20 חמד (20.7.21):

"עוד ראוי להזכיר כי במספר לא מבוטל של פסקי דין חזר בית המשפט העליון על העמדה לפיה רמת הענישה המקובלת בגין החזקת סמים מסוכנים מסוג קוקאין או הירואין במשקל של עשרות גרמים, נעה בין 3 ל-5 שנות מאסר. ... אם אלו הם פני הדברים כאשר מדובר בהחזקה גרידא, ברי כי הענישה בגין עבירות סחר בהיקפים דומים צריכה להיות חמורה יותר."

ר' בהקשר דומה, ע"פ 2279/15 בורחוב (31.1.16) שם אושר מתחם עונש הולם של 24-48 חודשי מאסר לנאשם שהחזיק בביתו כ-50 גר' קוקאין, כ-300 טבליות MDMA וכ-17 ג' חשיש:

המערער הורשע בביצוע עבירות חמורות ביותר, בהן גלומה סכנה מוחשית לשלומו ולבריאותו של הציבור. בית משפט זה עמד, לא אחת, על חומרתן היתרה של עבירות הסמים, להן השלכה הרסנית על צרכן הסמים, על סביבתו, ועל החברה בכללותה. על רקע זה, נקבע כי יש להשית בגין ביצוע עבירות כגון דא, ענישה מרתיעה, בדמות מאסר ממושך מאחורי סורג ובריאח.

ובאשר ל MDMA (המכונה אקסטזי) ר' למשל ת"פ (ב"ש) 8113/08, מדינת ישראל נ' רפי:

התכונות המעוררות של הסם גורמות ללחץ דם גבוה ודופק מהיר, הפרעות בקצב הלב והתכווצויות. בעת השימוש נמצא הלב לעיתים במצבי לחץ היכולים לגרום התקף לב. כמו כן נצפו מקרים של שטפי דם במוח. שימוש באקסטזי תוך כדי פעילות גופנית מאומצת, כזו הנעשית במסיבות ריקודים, עלול לגרום עלייה מסוכנת בטמפרטורת הגוף (עד למעלה מ-43 מעלות צלזיוס). זוהי אחת מהשפעותיו המזיקות של האקסטזי על הגוף, והיא קשורה בהרס מנגנון בקרת הטמפרטורה במוח, שהשימוש באקסטזי מוביל אליו. עליית טמפרטורת הגוף וההתייבשות הנלווית אליה יכולות לגרום סיבוכים שונים במערכת זרימת הדם, השפעה על הלב וכדומה. הביטוי לכך יכול להיות בתחושות כמו עוויתות שרירים

ודופק לב מואץ עד אבדן הכרה ומוות. ישנם דיווחים מארצות שונות על מקרי מוות במסיבות של צרכני אקסטזי, וסביר להניח שנפגעים שמצאו במסיבות כאלו את מותם הם אלו שהרשו לעצמם להתנסות בחומר מבלי שידעו שבזמן מאמץ פיזי האקסטזי גורם להשפעות גופניות תובעניות מידי לגוף. השפעות נוספות: השימוש באקסטזי גורם התרחבות האישונים, ראייה כפולה, הפרשת ריר או יובש בפה, ירידה בתיאבון, נוקשות בלסתות, בחילה, אי יציבות בקרסוליים.

השימוש באקסטזי גורם למוח נזק, וזה יכול להיות בלתי הפיך. בניסוי בקופים מצאו לאחרונה ששבע שנים לאחר מתן החומר עדיין נותר בעינו הנזק המוחי. לכן יש סבירות גבוהה שגם אצל בני אדם שצורכים אקסטזי בקביעות יהיה הנזק המוחי בלתי-הפיך. השימוש באקסטזי פוגע בנוירונים במוח שמשחררים חומר כימי חשוב לפעולת המוח - סרוטונין, לנוירונים אלו יש תפקיד חשוב וישיר בוויסות התנהגויות שונות, כמו תוקפנות, מצבי רוח, פעילות מינית, שינה, רגישות לכאב. לאחרונה הראו מדענים שאצל משתמשים קבועים באקסטזי (MDMA) נמצא נזק מוחי הקשור גם לבעיות זיכרון. שימוש באקסטזי יכול לגרום גם לפגיעה בכבד, במערכת הכליות ובשרירים."

בקביעת מתחם העונש ההולם את עבירות הסמים אביא בחשבון את מגוון סוגי הסמים אותם החזיק הנאשם, הכמויות המשמעותיות של הסמים, העובדה שחלק מהסמים הוחזקו ארוזים ומוכנים להפצה וכן העובדה שהנאשם עבר עבירות סחר, גם אם אצא מהנחה שהיקפן קטן. כמו כן אביא בחשבון את העונש אשר נגזר על נאשם מס' 2.

בשים לב לכל אלה, מתחם העונש ההולם את עבירות הסמים הוא מאסר, לתקופה שבין שלוש שנים ועד חמש שנים.

נסיבות שאינן קשורות לעבירות

הנאשם יליד שנת 2000, רווק. אין לחובתו הרשעות קודמות.

מתסקיר שירות המבחן עולה, כי הנאשם גדל ברקע משפחתי קשה ומורכב, ולא ארחיב מעבר לכך, על מנת שלא לפגוע בפרטיות הנאשם ובני משפחתו. הנאשם הפסיק את לימודיו לאחר כשבע שנים, וכאשר היה כבן 13 החל לעבוד בעבודות מזדמנות שונות, בהן חווה ניצול והשפלה, וכך נקלע לחברה שולית, והתמכר לסמים.

הנאשם קיבל בפני שירות המבחן אחריות לעבירות בהן הורשע ותלה אותן בהעדר דמויות סמכותיות בחייו, לצד הצורך במימון התמכרותו לסמים. שירות המבחן העריך, כי ברקע העבירות העדר גבולות חיצוניים ופנימיים ומסגרת תומכת או דמויות סמכותיות בחייו, לצד קשיים כלכליים ומצוקה. להערכת שירות המבחן, למרות נכונות ראשונית של הנאשם לבחינת התנהלותו, הוא אינו בשל להליך טיפולי, מה גם שבשל קשיים שונים לא היה ביד השירות לשלבו במסגרת טיפולית אשר תפחית את הסיכון להשנות עבירות.

לאור אלה, שירות המבחן המליץ להשית על הנאשם עונש מאסר בפועל ומאסר מותנה.

דיון והכרעה

מכלול שיקולי הענישה פועלים לזכות הנאשם: מדובר באדם צעיר, אשר חווה מצוקה והזנחה מגיל צעיר, ואין לחובתו הרשעות קודמות. כמו כן, הנאשם קיבל אחריות למעשיו, ונראה כי הוא מבין את חומרתם והפסול שבהם.

לאור אלה, אשית על הנאשם עונשים בצד התחתון של מתחמי העונש ההולם אותם קבעתי לעבירות הנשק והסמים (כפי שגם המאשימה עתרה), תוך חפיפה מסוימת בין העונשים. עם זאת, לאור חומרת העבירות בהן הורשע הנאשם ופגיעתן

הקשה בערכים מוגנים חשובים, החפיפה בין העונשים תהיה חלקית בלבד.

לפיכך גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

א. ארבע שנים מאסר בפועל. המאסר ימנה מיום מעצרו של הנאשם, 4.1.22, גם אם רישומי שב"ס יראו אחרת.

ב. שבעה חודשי מאסר בו לא יישא, אלא אם יעבור תוך שלוש שנים מיום שחרורו מהמאסר עבירת נשק או סמים שהיא פשע.

ג. שלושה חודשי מאסר בו לא יישא, אלא אם יעבור תוך שלוש שנים מיום שחרורו מהמאסר עבירת נשק שהיא עוון, או כל עבירה אחרת הכרוכה בשימוש בנשק.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בירושלים תוך 45 יום.

ניתן היום, כ"ב שבט תשפ"ג, 13 פברואר 2023, בנוכחות הצדדים.